

УДК 338.48:640.4

A-43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 19.02.2026 протокол № 8).

A-43 Актуальні проблеми розвитку доступного туризму та гостинності в Україні: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 18 грудня 2025 р.). Дніпро : ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2025. 153 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку доступного туризму та гостинності в Україні» (18.12.2025), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (голова); док. ек. наук, проф. **Ігор САЗОНЕЦЬ** (заст. голови); **Андрій МІРОШНИК** (секретар); канд. юр. наук **Сергій ДУБОВ**; док. ек. наук, проф. **Володимир ДЖИНДЖОЯН**; док. ек. наук, проф. **Ольга САЗОНЕЦЬ**; канд. юр. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА**.

© ВВПЗ ДГУ, 2025

© Автори, 2025

Булан Р.К. ЧИННИКИ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ У РЕСТОРАННІЙ СФЕРІ.....	134
Литюк А.В. БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ У РЕСТОРАННІЙ СФЕРІ.....	137
Матощенко В.С. ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ГОТЕЛЬНОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В МІСТАХ З ДОТРИМАННЯМ ВИМОГ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ ТА ІНКЛЮЗІЇ.....	140
Меріда Д.С. ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ В ТУРИЗМІ ТА ГОСТИННОСТІ.....	143
Мокієнко К.В. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ ДЛЯ СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ СФЕРИ.....	146
Рогаченко А.Г. БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ В СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.	149
Слюсар Є.Д. ВІМ-МОДЕЛЮВАННЯ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ЗАКЛАДІВ ГОТЕЛЬНО – РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	151
Філон А.В. ВПЛИВ ВИМУШЕНОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ, ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК ДИТИНИ.....	154
Шульга М.О. БІЗНЕС-ПЛАН ВІДКРИТТЯ ГОТЕЛЮ (РЕСТОРАНУ) З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ.....	158

культурних практик, що формують атмосферу відкритості. Такий підхід не лише підвищує рівень довіри й лояльності клієнтів, а й допомагає створювати позитивний імідж України на міжнародному туристичному ринку.

Список використаних джерел та літератури:

1. Вікторія Хомин, Оксана Паук. Безбар'єрність українських готелів: сучасні реалії. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/zbirnyk-hotelno-restorannyi-biznes-2025.pdf#page=31>. (Дата звернення: 01.12.2025)
2. Olga Sazonets., Nataliia Myskovets. FAO as a tool of ecosystem entrepreneurship and its implementation in Ukraine. 05011. URL: <https://www.e3s-conferences.org/articles/e3sconf/abs/2023/89/contents/contents.html> (дата звернення 5.12.2025).

Слюсар Євгенія Дмитрівна

здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Седлецька Олена Володимирівна

старший викладач
кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу
Дніпровського гуманітарного університету

**ВІМ-МОДЕЛЮВАННЯ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ЗАКЛАДІВ
ГОТЕЛЬНО – РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА**

ВІМ-моделювання (Building Information Modeling, BIM) є сучасною технологією створення цифрових інформаційних моделей будівель, які включають геометричні, технічні, економічні та експлуатаційні характеристики об'єкта. Ця технологія дає можливість забезпечити повну інтеграцію всіх даних у єдиному інформаційному середовищі, що робить процеси проектування, зведення та експлуатації більш точними, швидкими та контрольованими. Прикладом є м. Дубай (Об'єднані Арабські Емірати), де технологія ВІМ застосовується майже на усіх масштабних проектах та використовують для моделювання інженерних систем, планування витрат на будівництво та управління об'єктами на етапі експлуатації.

Китай є одним із світових лідерів впровадження ВІМ-технологій. Готель Intercontinental Shanghai Wonderland, зведений у кар'єрі і це реалізовано завдяки допомоги ВІМ. Моделювання дозволило точно прорахувати

навантаження на скельні породи, розташування інженерних систем та безпечні маршрути експлуатації.

У Японії такі технології є особливо важливі через обмежені території та високі сейсмічні ризики. Прикладом є - п'ятизірковий готель м. Токіо, New Hotel Omani, які застосовують BIM для оптимізації конструктивних рішень, моделювання евакуаційних маршрутів та створення енергоефективних систем.

Досвід Дубаю, Китаю та Японії демонструє, що впровадження BIM є не просто тенденцією, а необхідністю для реалізації складних архітектурних та інженерних рішень. BIM - технології стають ключовим елементом сучасного готельного будівництва. Вони дозволяють значно підвищити точність проектування, оптимізувати використання ресурсів, зменшити кількість помилок під час зведення та забезпечити високий рівень безпеки та комфорту. В умовах швидкого розвитку будівельної індустрії готельно – ресторанного господарства такі технології стають необхідним інструментом для оптимізації робіт та прийняття інженерних рішень, які передбачає поступове впровадження їх на кожному етапі життєвого циклу готелю:

1) Концептуальне проектування - формується загальна об'ємно-планувальна структура будівлі, виконується попередній аналіз інсоляції, енергоспоживання та містобудівельних обмежень. Використання BIM дозволяє швидко формувати кілька варіантів концепції та оцінювати їхню ефективність.

2) Робоче проектування – цей є головним, в якому BIM стає центральним інструментом координації між інженерними розділами. Цифрова модель майбутнього готелю включає деталізацію HVAC-систем, водопостачання, електрики, систем пожежної безпеки. Автоматичне виявлення колізій дозволяє запобігти помилкам, які у готелях особливо критичні через складність комунікацій [1].

3) Наступний етап – будівництво, під час реалізації проекту якого, цифрова модель використовується як основа для організації робіт:

- складання календарних графіків,
- розрахунку обсягів матеріалів,
- оптимізації логістики та контролю якості. У цьому випадку технології

BIM дають можливість підряднику бачити точну послідовність монтажу конструкцій та систем.

4) Етап проектування експлуатація готелю формується після завершення проекту будівництва і BIM-модель переходить у фазу Facility Management. Вона використовується для планування технічного обслуговування, контролю роботи інженерних систем, управління ресурсами. Для готелів це особливо важливо, адже від безперебійної роботи систем залежить комфорт гостей та репутація закладу[2,3].

Готельний бізнес є одним з найбільш енергозатратних секторів сфери послуг, тому що системи кондиціонування, вентиляції, гарячого

водопостачання та освітлення працюють цілодобово. Так завдяки BIM можливо значно оптимізувати енергоспоживання ще на етапі проектування, а саме при застосуванні їх є можливість:

- моделювати тепловтрати будівлі;
- аналізувати роботу систем опалення і кондиціонування в різні пори року;
- розраховувати економічну доцільність використання систем рекуперації, сонячних панелей, теплових насосів;
- контролювати відповідність будівлі міжнародним стандартам енергоефективності (LEED, BREEAM).

Завдяки такому підходу багато сучасних готелів зменшують витрати на енергоресурси на 30-40 %, що суттєво впливає на рентабельність бізнесу.

Попри очевидні переваги, впровадження BIM-систем стикається з низкою труднощів:

- висока вартість програмного забезпечення та навчання персоналу;
- необхідність стандартизації роботи, оскільки учасники проекту можуть використовувати різні програмні платформи;
- недостатній рівень BIM - культури серед підрядників та експлуатуючих організацій;
- потреба у кваліфікованих BIM - координаторах, які забезпечуватимуть узгодженість моделі[4].

Тому можна вважати такі технології моделювання є ключовим інструментом сучасного будівництва та архітектури. Його використання дозволяє ефективно інтегрувати проектні дані, покращити координацію учасників процесу та забезпечити якісне управління об'єктом протягом усього його життєвого циклу. Ця технологія стає необхідною для підвищення продуктивності, економічності та точності у будівельних проектах будь-якого масштабу. Використання технології будівельного інформаційного моделювання (BIM) при проектуванні готелів має численні переваги, які охоплюють всі етапи життєвого циклу будівлі — від початкового планування та створення проекту будівлі майбутнього готельно – ресторанного господарства до його експлуатації .

Список використаних джерел та літератури:

1. Volk R., Stengel J., Schultmann F. Building Information Modeling for existing buildings. Automation in Construction, 2014. URL:https://www.scirp.org/reference/referencespapers%3Freferenceid%3D1151468&ved=2ahUKEwj_56DfzYqRAxUjQ_EDHVuJJc4QFnoECBAQA_g&usq=AOvVaw0IELKqIc_hSSqBGkJTYPSV (дата звернення .18.11.2025)
2. Azhar S. Building Information Modeling: Trends, Benefits, Risks. Leadership and Management in Engineering, 2011. URL:https://www.scirp.org/reference/referencespapers%3Freferenceid%3D2975514&ved=2ahUKEwiBipCQ0IqRAxXtRvEDHcZaIzQQFnoECAgQA_g&usq=AOvVaw0jrEZMXSsOuFjrwwgH8BVk (дата звернення 18.11.2025)

3. Smith D. K. BIM & Construction Management. Wiley, 2020. URL: <http://iibimsolutions.ir/files/BIM/Ebook/BIM%20and%20Construction%20Management-2nd%20edition.pdf> (дата звернення 20.11.2025)
4. Sacks R, Eastman C., Lee, G. and Teicholz P., BIM Handbook. Wiley, 2018. URL: <https://www.scirp.org/reference/referencespapers%3Freferenceid%3D3006683&ved=2ahUKEwjknbaksoqRAxWLSvEDHUQGPI0QFnoECAwQAg&usq=AOvVaw1estQeLCzPNAICnw0QirQT> (дата звернення 25.11.2025).

Філон Аліна Віталіївна

здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний університет
«Чернігівська політехніка»

Науковий керівник:

Вербицька Анна Вікторівна

кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри соціальної роботи
Національний університет
«Чернігівська політехніка»

ВПЛИВ ВИМУШЕНОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ, ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК ДИТИНИ

Вимушене переміщення є одним із найсерйозніших чинників, що порушують гармонійний розвиток дитини. Це комплексний стресогенний фактор, який одночасно впливає на емоційний, когнітивний, поведінковий та соціальний розвиток. Переселення дітей супроводжується втратою дому, розривом звичних соціальних зв'язків, порушенням освітнього процесу та руйнуванням рутинних сімейних практик. Дослідження ВООЗ підкреслюють, що переміщення викликає комплексний дистрес, який зачіпає всі рівні функціонування дитини: фізіологічну регуляцію, емоційний стан, поведінку та соціальні взаємодії [9]. Український контекст, пов'язаний із війною та масовим внутрішнім переміщенням, додає особливих викликів через тривалість конфлікту, небезпеку та нестабільність соціального середовища.

Діти реагують на вимушене переміщення не лише вербально або поведінково, але й на рівні фізіологічної регуляції стрес-реакцій. Дослідження травми показують, що тривалі або повторні стресові переживання змінюють процеси саморегуляції, уваги та пам'яті, що безпосередньо впливає на успішність у навчанні та соціальні взаємодії. Практичні прояви включають порушення сну, нічні кошмари, зміни апетиту, агресивну поведінку або, навпаки, загальну апатію. Молодші діти особливо вразливі, оскільки їхні